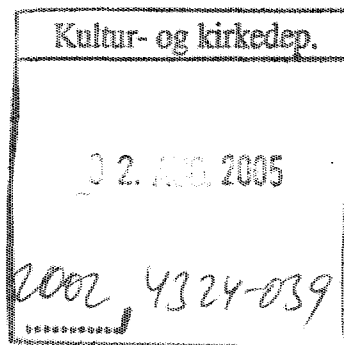

Radio Nordsjø –Radio Atlantic Dalane AS
Gamle Sokndalsvei 53. 4340 Egersund

Det kongelige kultur- og
Vitenskapsdepartement
Medieavdelingen

Dato 29.7.2005

HØRINGSUTTALELSE –RAMMEVILKÅR FOR LOKALRADIO

Departementet har i brev til Radio Nordsjø 19.4.05 bedt om uttalelse vedr. forslag til rammevilkår for lokalradio.

Innledning:

Undertegnede er i dag daglig leder av Radio Nordsjø i Dalane(Egersund), men har i mange år arbeidet innenfor bransjen.

Det startet i 1980 med etablering av Norsk lokalradioforening i Stavanger. Denne foreningen arbeidet for opphevelse av NRK monopolet. Da Høyre kom i regjeringssposisjon i 1981 ble det iverksatt forsøks virksomhet med "nærradio". Norsk nærradioforening søkte og fikk konsesjon i desember 1981. Etter en forholdsvis turbulent periode overfor daværende "Televerket" og fordeling av sendetid ble Siddis radio i mars 1982 en realitet. Det var mange uklare saker tilknyttet til spørsmål om reklame, sponing, utleie av sendetid, redaktørens - og eieres boplikt i konsesjonsområdet osv. Resultatet ble flere henvendelser til daværende Kulturdepartementet for å få vurdert forskriften og lovverket. Flere saker havnet i en "gråson" og etter hvert ble det ryddet opp slik at tolkningene ble enklere. Det var forbudt med reklame. Siddis radio finansierte driften via et programblad med annonser, samt frivillig lisens og diskotek for ungdom. I tillegg arrangerte radioen en rekke "voksentreff" fra Atlantic hall. Disse ble også sendt på direkten. I 1985 besøkte jeg Radio Herning og fikk oppleve at denne radioen finansierte driften fra radiobingo. Det ble sjekket opp med politiadjutant Gunvor Molaug ved Stavanger politikammer om denne type finansiering kunne tillates i Norge. Hun svarte nei, og henviste til lotteriloven. Jeg fikk tatt opp saken i Stortingets spørretime hvor både justis- og kulturminister var positive til innføring av radiobingo i Norge. Det ble nedsatt et hurtigarbeidende utvalg som etter 2 måneder la frem forslag til forskrifter. Departementet innførte kort tid senere radiobingo. Dette er i dag den viktigste inntektskilde for såkalte mindre radioer.

I 1988 ble Lov om nærradio vedtatt med påfølgende forskrift. Alle som søkte konsesjon fikk innvilget denne. Ettersom det var knappe frekvenser og konsesjonærene måtte fordele sendetid selv mistet Siddis radio 12 timers sending daglig. Radioen maktet å holde det gående frem til 1993 men gikk konkurs på grunn av manglende sendetid. Kort tid senere måtte en annen konsesjonær, Radio Kos, selge sine aksjer til Radio 1 for å unngå konkurs. En annen

stor aktør, Radio Vest, gikk konkurs i 1991 etter å ha fått innvilget tvungen akkord 2 ganger. Eierne her var flere store næringsdrivende i Stavanger-regionen.

Radioen hadde alt for store forventninger til reklamesalget som dessverre gikk meget tregt. Av lokalradioaktørene som drev den gangen, ca. 25 konsesjonærer, er det kun en tilbake. Det er Nytt liv media som eies av Norsk luthersk misjonssamband og som kun sendte 2 timer pr. dag. Jærradioen og Radio 102 ble aldri berørt av samme situasjon og kunne arbeide i fred og ro.

Det var for øvrig flere turbulente forhold, og avisene var ikke sene med å slå opp konfliktene i spaltene sine. Dette medførte negativ reklame for lokalradioene den gangen.

I 1994 etablerte jeg Radio Atlantic satellitt radio i Oslo. Bakgrunnen var å gi lokalradioene i Norge, og spesielt de små, et natradio tilbud. Ca. 40 radioer videresendte programmene som ble meget populære. Et år senere vedtok Stortinget at lokalradioene ikke lenger fikk motta og videresende satellittprogram. Dette medførte at lyttergrunnlaget til Radio Atlantic falt bort. Radioen måtte således legges ned. 3 år senere endret Stortinget forskriften igjen, og gikk tilbake på den gamle lovteksten.

I begge disse nevnte tilfellene var endringene av forskrifter og lov ensbetydende med radioens død. Flere hundre tusen kroner i investeringer er gått tapt. I tillegg er det lagt ned flere tusen timer i dugnad og gratisarbeid.

Endringer av lov og forskrift kan derfor få katastrofale følger for eierne av radioen. Endringer må derfor ikke skje uten at det foreligger en grundig vurdering ut fra økonomiske forhold.

1. Hvordan fungerer lov og forskrift i dag?

Etter at lovverket ble endret sist har det i bransjen vært meget rolige forhold. Noen radioer er nedlagt, men dette er i såkalte "meget vanskelige områder" Reklameinntektene stiger og inntektene fra radiobingo holder seg noenlunde stabilt.

Slik jeg ser det foreligger ikke behov eller ønske om endringer. Det er derimot viktig å tenke fremover og innrette eventuelle lovendringer enkeltvis når dette behovet måtte oppstå. Jeg kan ikke se at dette behovet foreligger i dag. Å foreta drastiske endringer nå kan få alvorlige økonomiske konsekvenser, ikke minst også med tanke på en event. DAB utvikling. Her står lokalradioene overfor større investeringer ettersom det må etableres et nytt sendenet.

Det er derimot enkelte forhold som bør vurderes nærmere:

2.

2. Kjededannelser

Enkelte aktører har i løpet av de siste årene blitt betydelige eiere av flere lokalradioer. Dette gjelder blant annet Jærradio gruppen. Radiogruppen er eier av ca. 20 lokalradioer og samsender flere timer daglig fra studio i Sandnes. Det som tilbys er ønskeplater og hilsener finansiert av SMS meldinger. Dette er ikke lokalradio. Det er også noe merkelig at Radio 1 og NRJ

er totalt enerådende som kommersielle radioer i de 4 største byene. Innholdet i disse radioene er stort sett musikk, konkurranser og SMS meldinger på lik linje med Jærradiogruppen. Også her foreligger utstrakt bruk av samsendinger.

NRJ som har konsesjon for Randaberg har lagt ned studio i Stavanger for 3 år siden og sender nå 100% fra studio i Oslo.

Det foreligger overhodet ikke lokalt innhold.

Mitt forslag er således:

Departementet bør vurdere å stoppe oppkjøp av lokalradioer for at disse skal inngå i en større kjede innenfor et eierskap.

Det må videre stilles krav til at studio skal være etablert innenfor konsesjonsområdet som en garanti for at innholdet er lokalt.

Jeg har ikke noe imot samsendinger, men disse bør skje som et samarbeid mellom lokalradioene på frivillig basis med tanke på en positiv økonomisk utvikling. Jeg tenker også her på reklamesalg-samarbeid på lik linje med lokalavisene.

3. Utvidelse av konsesjonsområder

Konsesjonsområdene opprettholdes som nå. Dersom Medieforvaltningen erfarer at enkelte områder er økonomisk lite drivverdig bør fjerning av dette området la seg gjennomføre. Om området grenser opp mot flere andre konsesjonsområder bør Medieforvaltningen vurdere de øvrige konsesjonærene i nabokommunene. Her må man legge vekt på naturlig økonomisk og kulturell tilhørighet. Blant annet hvilken økonomisk situasjon de øvrige konsesjonærene befinner seg i, antall sendetimer ukentlig og lignende. Konsesjonsområdet bør uansett i første rekke tilfalle en kommersiell radio som viser god stabilitet.

Man bør ellers benytte frivillighetsprinsippet. Å tvinge en allerede etablert radio til fusjon, eller å frata denne radioen konsesjonen er uakseptabelt.

En utvidelse av konsesjonsområder kan skje frivillig. Kommersielle radioer bør kunne få konsesjon og eget sendernett innenfor områder som har et økonomisk sentrum og hvor den allerede etablerte konsesjonær kun sender noen timer ukentlig. Det bør ikke foreligge krav om absolutt 24 timers sending i døgnet. Denne problemstillingen gjelder blant annet for Radio Nordsjø. En nabokommune er Flekkefjord. Konsesjonær for dette området er Radio Kvinesdal som sender 12 timer ukentlig og hvor 80% av sendingen er livssyn. Radioen er ikke kommersiell. Dermed får heller ikke næringslivet i Flekkefjord benyttet radioreklame, samtidig som Radio Nordsjø som sender 24 timer i døgnet og kun finansieres med reklame glipp av reklameinntekter

Tilsvarende problemstilling gjelder flere steder i landet. Blant annet Radio Lindesnes som har konsesjon for Mandal. Denne radioen er heller ikke kommersiell. En slik utvidelse kan styrke Radio Nordsjø sin økonomi.

Mitt forslag er således:

I de områder hvor det ikke er kommersiell radio kan det åpnes for å gi utvidet sendernett, tillatelse og konsesjon. For konsesjon gis skal den nåværende konsesjonær varsles og gis rett til uttalelse. Søknad om konsesjon i den aktuelle kommunen hvor sendernett ønskes etablert legges frem for Formannskapet. Videre bør det innhentes uttalelse fra næringsjefen som vurderer interessen for bruk av radioreklame. Den allerede etablerte lokalradioen beholder sin konsesjon og betraktes følgelig som en livssynsradio.

Konsesjonsområdene bør være som nå, men det må åpnes adgang for endring ved spesielle tilfeller som nevnt.

I utgangspunktet bør markedet justere seg selv med bakgrunn i økonomisk behov. Forslag om 40.000 innbyggere er absurd. I Dalaneregionen hvor Radio Nordsjø har konsesjon bor ca. 23.000 personer. Lokalavisen, Dalane tidende, har stort overskudd i driften. Avisen mottar

heller ikke statstøtte. Det er derfor helt klart at markedet selv må avgjøre områdene. At enkelte aktører, som blant annet er representert i departementets utvalg, ønsker å tjene mer penger på bekostning av andre bør være ren ønsketenking. Både Jærradioen og Radio 1 tilhører store kommersielle aktører som gjerne ser for seg mulighet til å utvide sine konsesjonsområder.

4. Betaling for konsesjon

De regler som foreligger i dag bør fortsatt gjelde. Auksjoner, konsesjonsavgifter og lignende vil kunne skape økonomiske problemer. Det betales allerede en avgift til Post- og teletilsynet. I tillegg har TONO og GRAMO endret prisene sterkt siden 1997. Tidligere betalte lokalradioene 3% av sin omsetning uansett hvor de hadde konsesjon. I dag betales etter lytterdekning.

Det er også grunn til å tro at flere lokalradioer vil miste bingoinntekter i tråd med utviklingen som skjer på internett. Lotto har blant annet hatt en svikt i omsetningen på 5%. Denne vil sannsynligvis øke.

Det vil også være grovt urettferdig at lokalradioer skal betale en avgift, eller måtte kjøpe konsesjonen så lenge flere lokalaviser i Norge mottar millioner av kroner i årlig pressestøtte. Rogalands avis mottar årlig kr. 12 millioner.

3.

Det vil bli oppfattet som grovt urettferdig og udemokratisk dersom lokalradioer skal måtte betale. Eneste forskjell mellom de to medier er av teknisk art.

Det vil da garantert ikke bli sendetid for lokale aktører overhodet. Verken politikere, lokale artister og andre lokale aktører vil få sendetid. Det henvises her til NRJ på Randaberg som sender 100% underholdning fra studio i Oslo.

En tilsvarende situasjon vil lett kunne oppstå.

Vi må også ha i tankene at flere investorer og eiere av lokalradioer har pantsatt hus og hjem og fremdeles betaler avdrag på lån i bank osv. Det er ikke mer enn 4 år siden konsesjoner ble gitt sist. Å innføre pengekrav for å få fortsette sin virksomhet kan få meget alvorlige økonomiske konsekvenser. De lokalradioer som har konsesjon i dag må selvsagt får denne fornyet ettersom de pliktoppfyllende har drevet radio seriøst i flere år og ønsker å fortsette utviklingen.

Mitt forslag er således:

Auksjoner eller konsesjonsavgifter innføres ikke.

4. Generelt

1. Ved vurdering av konsesjon bør samme regler som tidligere gjelde.
2. Sendereffekter bør kunne økes.
3. Støtte til lokalradioene bør økes. Spesielt bør radioer som engasjerer barn og ungdom

i programvirksomhet få økonomisk støtte for dette formålet. Dette er tidligere blitt foreslått politisk.

4. Statens avtale med Avisenes landsforbund om annonsering i 150 dagsaviser må også gjelde

for lokalradio. Staten burde for mange år siden benyttet lokalradioene på lik linje. Hvorfor dette enda ikke har skjedd er

uforståelig. Bestilling av statskampanjer og annonser kan blant annet skje via Norsk lokalradioforbund eller et reklamebyrå.

5. Jeg er i utgangspunktet i mot pressestøtte. Problemstillingen er den samme for lokalaviser som for radio.

Å kreve at aviser som mottar pressestøtte skal fusjoneres med annen eller andre aviser vil aldri bli foreslått. Det synes som

om pressestøtten er blitt politisk i den forstand at flertallet av partiene i Stortinget på en eller annen måte er involvert i

avisdrift. Uten pressestøtte ville avisene selv samarbeidet ettersom det økonomiske markedet styrte driften. Samme regel

må derfor også gjelde lokalradio. Ikke minst nettopp med bakgrunn i pressestøtten..

I stedet for pressestøtte burde Staten likestilt de to media og vært positive til annonsering på lik linje med avis. På denne

måten får også Staten noe igjen for pengene.

7. Det må komme klare regler om lokalt innhold i sendingene.

8. Konesjonen bør gjelde for 7 år.

9. Det bør bli lettere kunne gi midlertidig tidsbegrenset konsesjon. I dag gis dette kun for konkrete arrangement.

Konesjoner bør også gjelde for messeradioer, påskeradio i fjellet osv. En klar forutsetning er derimot at en slik

sending ikke kolliderer med allerede konsesjonærs planer.

Vennlig hilsen

Rolf Pedersen